

En vngkarls
tanckar om
echta-ståndet,
kungiorde enär den
ehreboren,
wällach...

Hagert, Daniel Gabrielis,

1 Ic Fol.

National Library
of Sweden

En Ungkarls Tanckar

Om
Ehta Ståndet /
Kungiorde enär

Den Ehreboren / Wällachtad och Konstlärde

HERRN

WÄLLÄRDEN /

Wällförordnat Organist wed Doomkyrkian vthi den Kongl.

Stapelstaden Åbo / såsom och Director Cantus wedh Cathedral
Scholan der sammastades

B R U D G U M M E N:

Samp
Den Ehreborne och mycket Dngdige Jungfru /

MARIAN WÄLLÄRDEN

SÄLLÄRDEN WÄLLÄRDEN

B R U D E N: *Förmyndigh*

Förmedelst Kirkiones Christoelige Ceremonier vthi Hög-och Förnähme Per-
soners Närwaru ett opplösligt Ehta Förbund inginge / hwilket
stodde på Jagerwiltz Bruuk / den 23. Febr Åhr 1688.

Tryckt i Å B D / af Johan Winter / Kongl. Booktr.

50

1688

I wor det ondt för migh ha en widlöfftig Penna
Om iag man myndig wor/oc skull ha någon Stöd
Af sielf Förfarenheet/ som skulle Saken denna
Besöra med migh rätt då had iagh ingen Nödh/
Men iagh en Yngling är/ som söga Amor liände/
Vran med andras gunst/iag gör/det som här görs/
Så så dhe och mitt Taal/ ehur dhe willia wända/
Ty det migh ej står an/ iag och ej skrifwa iörs.

En älderbruten Man som länge giffter wari
Och länge har förstådt hwadh Nytt giffas är
Han borde skrifwa det/ som han här medh förfari/
I detta måhlet iagh en ringa Werkap bär;
Iell hariagh först den Grund/ och Stäl hwat wed iagh blifwer/
Har Fahr ej varit gifte ej har iagh varit til/
Men effter han det giord som iagh nu här medh drifwer
Så blir iagh wedh den Troo/ at Gud; Bodh görs här still;
Ej skull en Kongligh Thron så rüklige wära Prydder
Medh så högwisa Wän/ om icke detta wor/
Hur skull den wära til/ som ej war nänsin födder?
At neta detta Ständ är en Willfaro stoor.
Säggh hwem skull föra då Gud; Ord/ hans Rätter lära/
Der Präst ell' när Pralat i Werlden wor' ej til?
När Gudh en annan iagh Naturen har bestära/
Och at en Ordning lät hans Willia wära will.
Ej skulle många Ar i Ären wära blifwa
Der icke Bondens Plogh och Harfwa wor' der medh/
Ett sådant Arber will Gudh genom Bonden drifwa/
Wärt Yppehälle wij ha wihaf Drödh och Sädh;
Hur tung Naturens iagh här blifwa fölgd och stilla/
Om man ej giffte sigh/ och toge sigh en Wän/
Dhe läradas Taal af Gudh/ här hlefwe heel förwilla/
Wen duffor wed den Art/ som gedi ut hwar och en/
Går än en Yngkarl fram/ och moget det betrachtar
Som mera nyttigt är wedh ett rätt Ehta-Ständ
Från Muncte. Rappans Tyngd han säkert sigh då achtar
När han seer det yppä som nyttigt wära wänd.
Wäl är det wist och sandt/ at han ej kan bedyra/
Sitt Taal medh någon Sedh/ när han ogifftran är
Af andras Äthburd han lätwäl sitt Taal kan styra/
Så at det troligt blir/ och der medh Sanning lär;
Märck när han seer den Frögd/ inbördes Lust och Hugnad
Som ett rätt Ehta-paar fins mellan/ äger/ har
När han den stoorä Noo/ och lustigh Hierte Tagnadh
Äskadar; Venus den til Kärleek säkert drar/
Här är Eitel och Sinn' lät som förendre samman
Här är och Kropparnas ett ooplöslige Band/
Hwem är som skull ej taa och fatta Zanclar samma
Då han ogiffter är; och söta detta Ständ;
Har Mannen fått en Möd/ har han sigh fått en Wata
Hans halfwa Hierta hon allredan böra har
Ej fins den Yngkarl til/ som detta lär försata
Troor iagh/ der icke hans hwispachtigh Sinne draar
Och södr hans Zanclar kring/ bå här och der i Werlden/
Til des han blifwer sielf heel brydder/ och medh Stäl/
Mäst niuta för sin Hwisj/ sin Tothheet och för Slården/
Ett Bry af stoorre Förreret/ och bli en samhees Träl/
När han en trogen Wäns och Matas Huldheet märcker/
Emdot sin Man/ som draar medh honom til ett Boo/
Och hans Huus medh Bestedh/ medh slät och idtan stärker/
Så mäst en ogifte bli då nögder medh Droo/

Sj til den Stadigheet man elliest här kan finna
 Blir Mannen trycker af sin Ides Swärheet stoor
 Så kan då finnas den/ som kan det öfverwinna
 Medh wänligt Taal och Snack/ Dlyctan hoo den woor.
 Och har man det til Grund två funna sammanbyggial
 En lefwer i Oro och har slätt ingen Frögd
 Två ögon kunna meer än ett som sees bör hyggia
 Kästkaffens Ehta. Folck fins mellan är wäl nögg.
 Har HERNen welat dem sin Nåd och Ynnest vnna/
 Inbördes kunna dhe medh Frögd det niuta wäl
 Hwar har den Korgen Brödh/ hwar har och öhl den Tunna
 Der icke Qwinnan är/ och lagar rätt medh Skäl.
 Jagh troor den lyckligh är/ som bindes wedh en Qwinna
 Der Kystheet har sitt Ruum/ der Slögder finnas mång
 Så är den saligh wist/ som kan en sådan finna
 Och henne medh Beskedh kan äga; märck den gång
 Är Mannen hemma stadd/ så har han detta Nöje
 Af Qwinnans då prästens samdt wäna Taal och Swar
 Af hennes södra Ord/ af lofligt Stämte och öje
 Den Nyttä at der af hans Hierta Hugnad taar;
 Wil han då på sitt Wärf at reesa bort och sålas
 Så är den hemma qwar/ som på hans goda seer
 Har han en trogen Wän eij tränger han då åålas
 Medh all säfängo meer/ som elliest offra skeer
 Då hon hans Hierta har/ och hennes han som reffe
 Wist lär han troheet ha fast stadigt in til den
 Som medh sitt tåra Taal sigh honom wänlig wüste
 Heel butter den då war/ som eij will ha slit Wän/
 Des återkomst blir mödt/ medh wänlig ärburd sägnat
 Medh myckit inera du som iagh eij Kristwa weat
 In summa Hiertan är/ in om hwar andre hägnad
 Meer säje den der om/ som meer förfarit/ sedt
 An är en härligh Frucht/ här wed/ som och bör achtas
 Den som wil giffa sig/ wist har och han den Höggh
 Ifrån hans Achta Sång/ så wänner han och tracht
 At Bordet mätre så sin sylland öfwer-nogh
 Hwad kan man annars meer här tala eller Kristwa
 An här i eij bestäär då Rooren til all Tröst
 Då Fahr och Modren see sin Barn slite blifwa
 Som geer des ögon Frögd/ en Hugnad i des Tröst/
 Ein Gudi seen til loff upwäxa i des fruchtan
 Hwar af ett Regiment och märcklig tienster får
 Är dhe man artad til/ och södas up i Tuchtan
 Säll är för den skull den/ som så i giffte går;
 Jag kund wäl see förvth hwad här emot kund töras
 Men iag blir wed den Hoop som der om tala wäl
 Med mundiligt Zahl kan man Förklarung sin fram föra
 Der dhe Ensinne eij kan bli wed dese Skäl;
 Med ett wällfattat Nåd/ har detta rätt betrachtat
 Her WUDDUM wär som sig en Wän har funnit nu
 Och med sin Stadigheet/ på Fromheet/ Kystheet achtas
 Där med hans lilla WUD/ står prydd vthi sin Skru
 Kom wäs han töhr ic/ ha här af sitt fulla Nöje
 Han lycklig giffte är/ Hwarföre han och bör
 Sin nu vndfågne Wän/ och Wata ehrbart wäga
 Ief CHYSEJAN nu wäl/ med SYNA/ detta gör
 Som alment göras plär; hon lär wäl sekert kunna
 Sin Plicht der moot förstå; hwar på min önskan är
 Wärt vnga Echtafolk/ O Gud tin Nåd förvonna
 Hwar medh och Pennan mig mitt törta Zahl affdr.

Till en styllig tienstz declaracion
 i allsom största hast strefst detta
 DANIEL HUBER,

WDr' iag woren och rätt kunde
Penman föra och mitt Zahl
Eij på en ell' swänne stunder
Stull min önskan ha när wahl

Men fast mera wille göra /
Som iag nu här göra mår /
Nu min Ord iagh måst så föra
Som iag kan / iagh eij så fär
Skrifwa som min Willia wore
Eij iagh ther til Swager är /
Större skrifwa the som före
Äre / iagh vhrsecktras lähr ;
Ett är det iagh här ästundar
Ar iagh rårligt önska må
Dem alt Gode som denna stunden
Mån hwar ann' til Lichta få ;
WVDSVM wår I har nu sunnit
Den som HERren Ehr beståre
I och har des Hierta wunnit
Som och Ehr nu älska läre /
Fromheet bör stads Fromheet möta
Denne Dygd är Gudi tår
Gudh lell henne welat stöta
Fast hon Mohe sin miste här

Längt för detta / strax des Fader
Döden grym och ryche här
Den som HERren Älskar / skadar
Ingen ting / Gud är des Wån
Som och henne welat hägna ;
För des Fromheet stillhet Dygd
Släcke Förwanter önskar fågna
Henne / ty till dygdno bögd
Har heel waritt / bör dy wimma
Derför Loff ; nu säger iagh
Så har Gudh och läte finna
Honom henn' på denne Dagh /
Som medh Hiertan äre blesne
Gente / och medh Kroppen Ett ;
Önskingar dy blifwa gifne
Öfwer ehr så är och mitt
Det förnembste iagh här tänker
Önska Eder HERrans Nåd
Afwänd Gudh all Moorgång rånker
Inkellig lefwen stadsje båd
Sidst när i måst råfwer sluta /
Dödjens Wisheet blir ehr när
Låt O Gudh då Ehr så niura
Det som han dem Trognom geer !

Quod prolixiori animo quam
calamo scripsit.

DANIEL BILSEEN

DANIEL BILSEEN